

Република Северна Македонија

Државен инспекторат за животна средина

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ
REPUBLIKA S E MAQEDONIJE SE VERIUT
KESHILLI I INSPEKTORIATEVE
СКОПЈЕ / SHKUP

Архивски бр. 02- 67/2
Дата: 13.01.2023

Размена / Време		16.01.2023	
Соф. единица № документ	Бро. Numer	Прилог Shoja	Вредност Vlera

До: Инспекциски Совет на РСМ

- Г-ѓа Даниела Рендевска, Претседател на ИС
- Г-дин Влатко Серафимов, Член на ИС за Област 2: животна средина и заштита на здравје на луѓето

Ул.Даме Груев бр.3, блок 2, локал 5
1000, Скопје

Предмет: Достава на Втор Шестмесечен Извештај за работата на ДИЖС
за 2022 година, 1 јули-31 декември

Почитувани,

Врз основа на член 35 од Законот за инспекциски надзор, Ви го доставуваме Вториот Шестмесечен Извештај за работата на ДИЖС за 2022 година.

Со почит,

Изработил:
Дарко Блинков,
Раководител на Одделение

ДИРЕКТОР

М-р Сретен Стојковски

Влада на Република Северна Македонија
Државен Инспекторат за животна средина

**ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА
СРЕДИНА ЗА ПЕРИОДОТ
ЈУЛИ - ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА**

Дел. Бр.

02-67/1

Датум:

13.01.2023 година

Место:

Скопје

М-р Сретен Стојковски

[име и презиме]

Директор

[функција / звање на раководител на инспекциска служба]

(м.п.)

[потпис]

Содржина

I.	Резиме	4
II.	Управување со ризици	5
II.1.	Дефинирање на ризични области.....	7
II.2.	Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризик..	8
II.3.	Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик	9
II.4.	Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор	9
III.	Организација и раководење.....	10
III.1.	Правен статус на институцијата.....	10
III.2.	Раководство	10
III.3.	Надлежности.....	11
III.4.	Организациска структура.....	12
III.5.	Состојба со човечки ресурси	15
IV.	Инспекциски надзор.....	18
V.	Обука на инспекторите и административните службеници.....	25
VI.	Буџет и финансирање.....	26
VII.	Меѓународна соработка.....	26
VIII.	Други активности на инспекциската служба	26
VIII.1.	Начело на транспарентност и јавност.....	26
VIII.2.	Односи со медиуми	27
VIII.3.	Интернет страница	27
VIII.4.	Соработка со други инспекциски служби и државни институции	27
VIII.5.	Соработка со бизнис заедницата и граѓански здруженија.....	28
VIII.6.	Соработка со образовни и научни институции.....	28
VIII.7.	Проекти	30
IX.	Заклучоци и препораки.....	32

I. Резиме

Директорот на Државниот инспекторат за животна средина, согласно член 35 од Законот за инспекциски надзор („Сл. Весник на Република Северна Македонија“ бр. 102/19) и

Правилникот за формата и содржината на извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци и на годишниот извештај за работа на инспекциските служби („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 238/19), донесе извештај за работа на Државниот инспекторат за животна средина за периодот ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ2022 година.

Управување со ризици. Државниот инспекторат за животна средина има воспоставено процес за управување со ризиците и врз основа на член 32, став (4) од Законот за инспекциски надзор, има донесено Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори, со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во процесот на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Инспекторатот онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција, за да се обезбеди усогласеност.

Организација и раководење. Државниот инспекторат за животна средина е организиран како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање, со својство на правно лице. Во поглед на раководењето, надлежностите и организациската структура, во овој период има промени, односно инспекторатот сега е организиран во четири сектори со 11 одделенија и едно самостојно одделение. Одобрена е измена и дополнба на систематизацијата од страна на Министерството за информатичко општество и администрација, при што е формиран засебен Сектор за инспекциски надзор во природата поради зголемен обем на работа и обврски согласно меѓународни директиви и конвенции, како и поради прогласување на нови заштитени подрачја во државата. Во однос на човечките ресурси, во второто полугодие од 2022 година, отпочнати се постапки за нови вработувања на три помлади инспектори (2 водостопански и 1 за природа) и 3 административни работници, како и постапки за 4 унапредувања, а во наведениот период поради заминување во странство ДИЖС го напуштија 1 државен инспектор за животна средина и 1 административен работник.

Инспекциски надзор. Во периодот јули - декември 2022 година беа планирани **870 инспекциски надзори**, од кои 689 редовни инспекциски надзори, 19 вонредни надзори и 162 контролни инспекциски надзори. Во овој период се реализирани **1.043 инспекциски надзори** од кои 677 редовни, 164 вонредни и 202 контролни инспекциски надзори. Притоа вкупниот план е надминат за вкупно 173 инспекциски надзори, односно за **19,88%**. Бројот за планирани односно редовни инспекциски надзори е помал од планираниот за 12 надзори, а е зголемен кај вонредните односно контролните инспекциски надзори.

САНКЦИИ: Од страна на државните инспектори во извештајниот период поднесени се 29 прекршочни санкции.

Обука на инспекторите и административните службеници. Во второто полугодие од 2022 година беа реализирани генерички обуки за државните инспектори, обуки за административните службеници согласно годишниот план, како и обуки во однос на примената на новиот Закон за инспекциски надзор во животната средина за 4 плански региони во соработка со ЗЕЛС и обуки во областа на борба со еколошкиот криминал во соработка со ЕВРОПОЛ.

Буџет и финансирање. Според Извештајот за реализацијата на буџетот за второто полугодие од 2022 година на Државниот инспекторат за животна средина, степенот на реализација изнесува **95,54%**.

Меѓународна соработка. Во второтополугодие од 2022 година, Инспекторатот активно учествуваше во реализација на активностите на Европската мрежа на инспекторатите за животна средина (IMPEL), Европската мрежа на судии и обвинители за животна средина и Платформата EMPACT во рамките на Под-мрежата за криминал во животната средина на Европол и активности во рамки на Интерпол, Под-мрежа за криминал во животната средина.

Други активности на инспекциската служба.

При вршење на работите Инспекторатот ги почитуваше начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон и информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за животна средина во електронска форма на граѓаните им се достапни на страната (<http://www.sei.gov.mk>). Исто така, преку официјалната фејсбук страна на Државниот инспекторат за животна средина: граѓаните можеа да се информираат за тековното работење на инспекторатот, преку отворена и конструктивна комуникација, да ги споделуваат своите коментари, идеи и прашања.

Заради широкиот спектар на законски овластувања и надлежности, при своето работење Инспекторатот соработуваше со бизнис заедницата, посебно беше нагласена соработката со граѓанските здруженија, образовните и научни институции и сите чинители кои можат да придонесат со своите активности за зголемување на транспарентноста, пред се и нагласената соработка со Државната Комисија за спречување на корупција во делот на транспарентност и спроведување на одредбите од Законот за укажувачи, како и соработката со Агенцијата за млади и спорт во делот на спроведување на Законот за младинско учество и младински политики.

Со проектите финансиирани од разни донатори пред се Европската Унија, се овозможи подобрување на системите за анализа на ризик, како и проценка на ефективноста на работењето на инспекциските служби преку изработени: прирачници, протоколи, стандардни оперативни процедури.

Заклучоци и препораки. Општата оценка за реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е високо ниво на нивно исполнување, со квалитетно, ефективно и ефикасно почитувањето на роковите, особено во остварувањето на месечните планови за работа на инспекциската служба за II полугодие од 2022 година.

II. Управување со ризици

Со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на вршење на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за животна средина онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност, се започна со воспоставување на процесот на управување со ризик, согласно донесената „Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори“. Законската рамка која се регулира во секторите за инспекциските надзор опфаќа широк спектар на закони и подзаконски акти со кои се уредува организацијата, надлежностите и постапката на вршење на надзор од страна на секој инспектор во Инспекторатот. Се идентификуваат периодично законските обврски, субјектите кои при вршењето на дејностите не се придржуваат кон законската регулатива и презема мерки за нивно санкционирање и санирање на повредите на законските процедури. Заради тоа, управувањето со ризици е од исклучителна важност и претставува составен дел од секојдневното работење на Државниот инспекторат за животна средина. Тоа подразбира воспоставување ефикасен систем на внатрешни контроли, кои треба да се засноваат на: идентификување на ризици и проценка, утврдување на степен на ризици при планирањето на инспекциските надзори, проценка на нивната веројатност и ефект/влијание, следење и оценка за ризиците, како и утврдување на соодветни внатрешни мерки за контролирање на ризици при спроведување, односно извршувањето на инспекциските надзори. Управувањето со ризиците овозможува: донесување поквалитетни одлуки, подобро предвидување и оптимизирање на расположливите средства и ресурси, согледување на приоритетите, како и избегнување на идните проблеми кои можат да се појават при

реализацијата на поставените цели. Целта на управувањето со ризик е да ги доведе ризиците во Инспекторатот на прифатливо ниво со спроведување на мерки кои ќе ја ублажат веројатноста за настанување на ризикот и влијанието на реализацијата на ризик. Ризиците се природен дел од секојдневните активности и не може да се избегнат, но може само да бидат управувани. Тоа значи дека треба да се утврди одредено ниво на "прифатлив ризик" за секој конкретен случај во анализата. Прифатлив ризик е степенот на ризик што раководството е подготвено да го прифати во постигнувањето на своите цели. Според „Правилникот за елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзор врз основа на проценката на ризик („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.247/2019), елементите за проценка на ризик се: тежината на штетните последици и веројатноста за случување на штетните последици. Со Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори се пропишува начинот на проценка на ризик, преку идентификација на специфичните ризици во надлежност на контролата од страна на Државниот инспекторат за животна средина и мерењето на степенот на ризиците, а со цел ефективно и ефикасно планирање на обемот и зачестеноста на надзорот над субјектите во областа на животната средина. Месечните планови за инспекциски надзор е важна алатка во управувањето со надзорот, бидејќи ги распоредува ограничените ресурси на Државниот инспекторат за животна средина со цел да постигне максимални ефекти во спречувањето на неправилностите и минимизирање на штетите. Изработката на месечните планови во извештајниот период во најголем дел се заснова врз проценката на ризиците. Квалитетот на извршувањето на плановите е во директна корелација со квалитетот на проценката на ризиците. Врз основа на горенаведеното, извршена е проценка на очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој инспекциски сектор одделно во Државниот инспекторат за животна средина, при што се лоцирани сензитивните точки по закони (проценка на ризици за неприменување на прописите) каде Инспекторатот при вршење на инспекциски надзор обрна поголемо внимание, при што проценката беше извршена врз основа на долгогодишното вршење на инспекциски надзор во изминатите години, односно редовното вршење на инспекциски надзор по закони и области. Како основ при изготвување на плановите во извештајниот период се податоци земени од годишниот план, за што се изготвуваат месечни планови од областите за кои е надлежен Инспекторатот, законската регулатива и сл. Оттука, произлегува дека проценката на ризиците е извршена врз основа на два вида влезни информации за проценка на влијанието на ризикот и проценка на веројатноста за појавување на ризикот. Врз основа на тоа, е дадена проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој сектор одделно по закони по кои постапува секторот.

II.1. Дефинирање на ризични области

Предметот на инспекциски надзор се врши врз основа на веќе дефинирани ризични области во животната средина, природата и водите врз основа на одредени критериуми. Со вршење на квалитетни, ефикасни и ефективни инспекциски надзори се намалува ризкот од многу аспекти. Во второто полугодие на 2022 година дефинирани беа следните ризични области каде и беа вршени сите три видови на инспекциски надзори:

- ризичните области во индустриско спречување и контрола на загадувањето (интегрирани еколошки дозволи);
- ризичните области во управувањето со отпадот (сите текови на отпадот);
- ризичните области во заштита на водите (водостопански субјекти);
- ризичните области во заштита на природата (управување со Национални паркови).

Дефинирањето на ризичните области се базираше на утврдените и очекуваните ризици од досегашните инспекциски надзори и врз основа на проценката по ризикот врз животната средина.

Утврдувањето на ризикот се спроведуваше од државните инспектори за животна средина, државните инспектори за заштита на природата и водостопанските инспектори во соработка со експерти од различни области на животната средина, универзитетската и бизнис заедницата преку размена на информации, увид во документација и извештаи за извршени лабораториски испитувања од надлежни институции и овластени и/или акредитирани лаборатории за животна средина. Методологијата за анализа и процена на ризикот е единствена за сите субјекти кои вршат индустриска дејност, односно управуваат со заштитени со закон подрачја и основата им е вршење водостопанска дејност.

Во идентификувањето на ризикот, дополнителни фактори кои се земаа во предвид беа:

- Непостапување по одредбите од Интегрираните еколошки дозволи;
- Непостапување по одредбите од Елаборатите за животната средина;
- Непостапување по одредбите од Законот за заштита на природата;
- Непостапување по одредбите од Законот за водите;
- Непостапување по одредбите од Законите за управување со отпадот, управување со пакување и отпад од пакување, управување со батерии и акумулатори и отпад од батерии и акумулатори и управување со електрична и електронска опрема и отпад од електрична и електронска опрема, односно невоспоставен систем за управување со сите текови на отпадот, немање минимум критериуми за санитарните депонии во РСМ.

Подетален опис на ризичните области кои беа предмет на инспекциски надзор во текот на второто полугодие на 2022 година е идентификуван во следниве области :

- Управување со опасен отпад (отпадно масло, батерии и акумулатори, електронски и електричен отпад и друго)
- Управување со неопасен отпад (складови со метален отпад и промет со забранети предмети и материјали)
- А-ИСКЗ дозволи (контрола на условите наведени во дозволите)
- Елаборати за животна средина (контрола на условите во елаборатите)
- Контрола на Ф-гасови
- Защитени подрачја на природата (контрола на субјектите кои управуваат со заштитените подрачја и реализација на плановите за управување, недозволено депонирање на отпад на територијата на заштитеното подрачје, појава на пожари, недозволено собирање на заштитени животински и растителни видови),
- Управување со пакување и отпад од пакување.
- Защита на водите од загадување и управувањето со водите од водостопански аспект, водостопански дозволи за зафат и испуштање на водите, тарифите за вода...

Принципот на превенција имаше исто така висок степен на застапеност при одредување на критериумите за определување на ризичните области.

II.2. Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот

Државниот инспекторат за животна средина, изворите на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот ги користи врз основа на вршење на инспекциски надзор, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица, Фејсбук месинџер и апликација фрешдеск-пријави, Е-пошта, информации од граѓански здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, врз основа на добиените резултати од различни мониторинг програми, информации од други надлежни инспекторати, податоци од интерни регистри.

Државниот инспекторат за животна средина, врз основа на член 32 став 4 од Законот за инспекциски надзор, донесе Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори, со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за животна средина онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност.

Пристапот базиран на управување со ризици се потпира на факторите на ризик кои произлегуваат од достапните податоци и информации кои се собрани при претходно извршените надзори. Колку повеќе ризик-фактори постојат, толку е поголема веројатноста да се пронајдат неправилности, што пак резултира со повисоко ниво на следење и надзор. Информациите за овие ризик фактори се приираат од повеќе извори. Преку користење на ефективен начин на известување, кој се развива со насобраното искуство, инспекциската служба ќе биде во можност да ги насочи ресурсите онаму каде што е потребно поголемо внимание, како и да иницира посебни инспекциски надзори за одредени прашања, а кои се валидирани со проверка на досието (предметот). Управувањето со ризиците, меѓу другото е алатка која им помага на раководните структури да ги предвидат променетите околности и има можност навремено да реагираат на нив.

Врз основа на анализирање и утврдување на дополнителните фактори на ризик (Ф-гасови), произлезе потребата од координиран инспекциски надзор со други институции за преземање мерки и активности за контрола и следење на состојбата со увозот на Ф-гасови во државата (Царинската Управа и МЖСПП), оперативни активности во рамки на Платформата ЕМРАСТ.

II.3. Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик

Инспекцискиот надзор се заснова на проценка на ризикот. Според степенот, ризикот може да биде низок, среден и висок. Проценката на ризик вклучува анализа, управување и известување за ризикот и се спроведува според Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори. Одредени ризици, а особено оние поврзани за здравјето, безбедноста и околната се со висок ризик и тука е оправдано поголемо ниво на мониторинг и навлегување во проверките на субјектите на надзор.

Други пак, ризици можат да бидат едноставни технички неправилности и истите не оправдуваат трошење на време и средства за да се пронајдат, а поради што би се занемариле други посериозни неправилности. Фокусирањето кон ризиците треба да се примени во одредувањето на тоа толку често треба да се врши надзор на субјектите. Субјектите за кои е веројатно дека се усогласени со правилата потребно е поретко да бидат контролирани отколку

оние кои работат во поризичен сектор или пак кај кои биле утврдени значајни неправилности во минатото.

II.4. Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор

Државниот инспекторат за животна средина како појдовни „критериуми за идентификување на субјекти“ ги користеше наодите од извршените инспекциски надзори во изминатиот период како и регистрите (од областа на животната средина) кои се водат во Министерство за животна средина и просторно планирање, Управата за животна средина и останатите сектори во рамки на министерството. Оттука произлегува и евентуалната потреба од координирани инспекциски надзори со други инспекциски служби.

Иако првенствено се однесува на национално ниво, аспектот на координација е важен за Инспекторатот. Државниот инспекторат за животна средина, ја зголеми координацијата и пристапот до информации со цел да се заштеди на средства и да се заштитат субјектите од преоптоварување со последователни инспекции од повеќе различни служби. Податоците од инспекциските надзори од други служби се доста важни во одредување на нивото на ризик и опфатот на следниот надзор па поради тоа Државниот инспекторат за животна средина соработуваше со други инспекторати. Ваквата координација овозможи добивање податоци од други инспекциски служби за време на планирањето на инспекциските надзори.

Покрај планираните субјекти за надзор земени од регистрите за месечните планови, инспекторите вршеа голем број на инспекциски надзори над нерегистрирани правни субјекти и физички лица, и постапуваа по барање на субјекти, а извршените надзори ги евидентираа во Регистар 6 (регистар на инспекциските надзори) и шестмесечните извештаи за работа, како вонредни (ненајавени) инспекциски надзори, согласно Законот за инспекциски надзор. Инспекторатот мора да има во предвид и фактот дека треба да изврши и правилна проценка дека секоја активност која се планира да се преземе како одговор на ризикот е пропорционална на ризикот, односно истата ќе придонесе за негово минимизирање на прифатливо ниво.

Со цел да се подобри ефикасноста на управувањето со ризиците и обезбеди клучните ризици да се утврдуваат и третираат, се воспоставува соодветен систем за следење и известување за ризиците. Доколку се сменат околностите врз основа на кои е направена проценката на ризикот, инспекциската служба ќе изврши ревизија на проценката на ризикот, која ќе биде земена предвид при подготвувањето на плановите за работа на ДИЖС.

III. Организација и раководење

III.1. Правен статус на институцијата

Државниот инспекторат за животна средина до мај 2014 година беше орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање, а од мај 2014 година согласно измените и дополнувањето на Законот за животната средина (Сл.Весник на РМ бр.187/2013) членот 194 став (7), има својство на правно лице, има сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.

Во Службен Весник на РСМ бр.99/2022 е објавен новиот Закон за инспекциски надзор во животната средина, кој закон ја уредува организацијата на инспекцискиот систем во животната средина, планирањето на инспекциските надзори, изготвување на стратешки документи итн.

III.2. Раководство

Државниот инспекторат за животна средина, работите од својата надлежност ги извршува преку:

- директорот на Инспекторатот, кој го именува и разрешува Владата на Република С. Македонија,
- државните инспектори за животна средина, државните инспектори за заштита на природата и водостопанските инспектори и
- стручната служба во Инспекторатот.

Надлежности

Основна функција на Државниот инспекторат за животна средина е спроведување на инспекциски надзор во согласност со законските прописи и други правни акти со кои се регулирани прашања од сферата на заштитата на животната средина, природата и водите. Инспекторатот врши инспекциски надзор над примената на техничко-технолошките мерки за заштита на воздухот, водите, земјиштето, флората и фауната од деградирање и загадување, заштита на гео и биодиверзитетот, посебното природно богатство (Национални Паркови, споменици на природата, парк шуми, орнитолошки резервати и други заштитени подрачја со закон), заштита на озонската обвивка, заштита од штетна бучава емитирана во животна средина, превенција од еколошки инциденти.

Со Законот за инспекциски надзор во животната средина, Законот за животната средина се уредуваат начелата, надлежноста, организацијата на ДИЖС, како и постапките на инспекцискиот надзор. Работењето на Инспекторатот покрај со претходно наведените закони е дефинирана и регулирана и со Законот за заштита на природата (Државни инспектори за заштита на природата), Законот за водите (Водостопански инспектори), како и дваесет и седум други закони и околу две стотини и педесет подзаконски акти. Инспекторатот е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за инспекциски надзор во животната средина, Законот за животната средина, Законот за инспекциски надзор, Законот за административни службеници, Законот за вработените во јавниот сектор и други материјални закони.

Промени во полугодието во поглед на надлежностите на Државниот инспекторат за животна средина се направени во законодавството од областа на животната средина и тоа во следните закони:

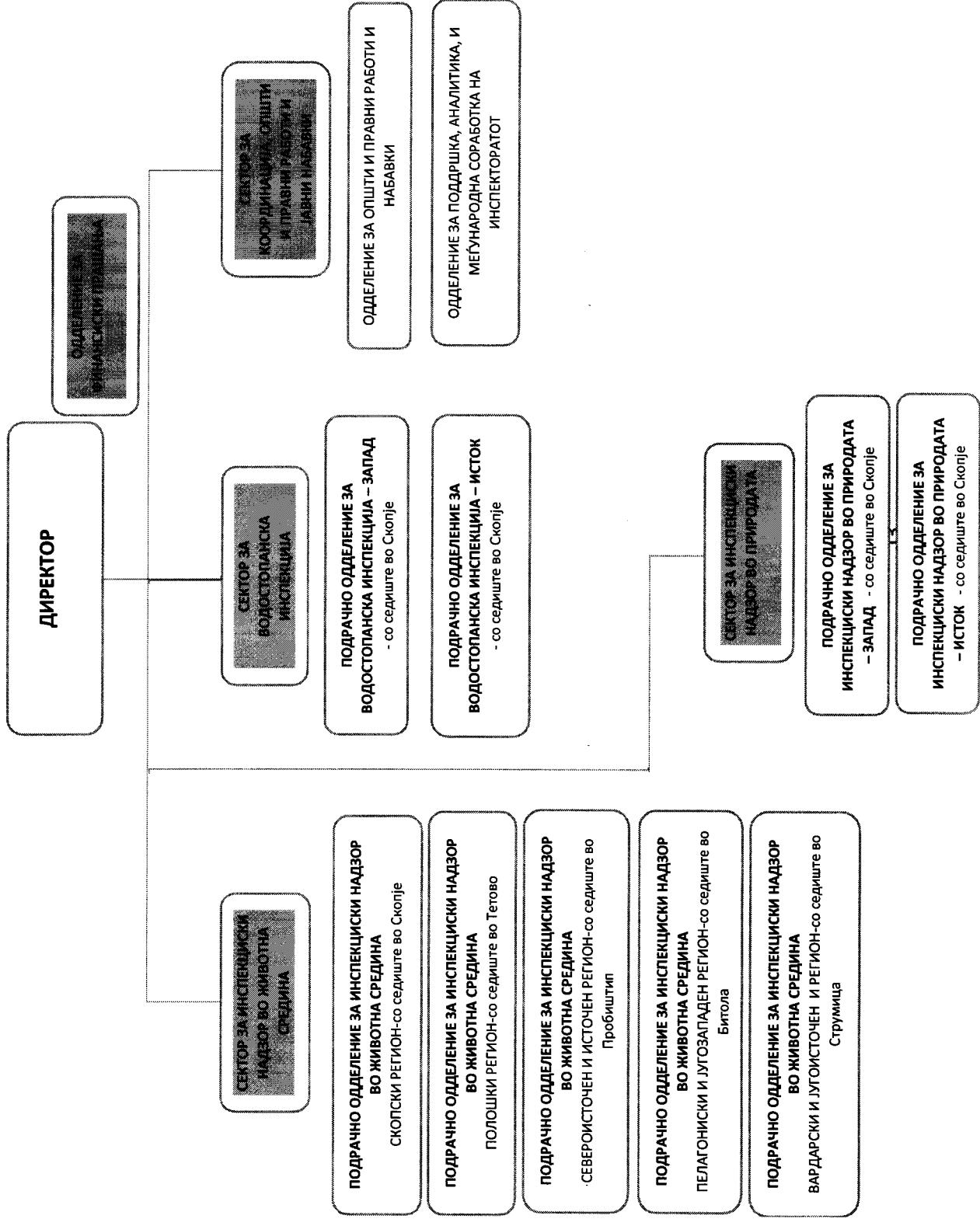
- Закон за инспекциски надзор во животната средина (нов закон)
- Закон за животната средина (измени и дополнни).

*Во тек се измени на Законот за води, во процедура се носењето на Законот за Индустриски емисии, Законот за Студенчишко блато, Законот за репрограмирање на Кањонот Матка, потоа отпочната е подготовката на нов Закон за заштита на почвите.

III.3. Организациска структура

Заради остварување на законските надлежности, обединување на повеќе меѓусебно поврзани функции, како и заради организирање, следење и координирање на работите од надлежност на одделенијата во нивните состави и унапредување на нивната меѓусебна соработка и заради непосредно извршување на нормативно-правни, стручно-аналитички, управни, информатичко-технолошки, оперативни и стручно-административни работи, во Инспекторатот врз основа на одобрение од страна на Министерството за информатичко општество и администрација во второто полугодие од 2022 година е направена измена и дополнба на систематизацијата и внатрешната организација и отпочнато е усогласување со новата Фресхатиева класификација на научни подрачја (образование), при што се формирани следните организациски единици како на органограмот:

- (1) **Сектор за инспекциски надзор во животната средина** со 5 подрачни одделенија за инспекциски надзор во животната средина.
- (2) **Сектор за инспекциски надзор во природата** со 2 подрачни одделенија за инспекциски надзор во природата.
- (3) **Сектор за водостопанска инспекција**, со 2 подрачни одделенија за инспекциски надзор.
- (4) **Сектор за координација, општи и правни работи и јавни набавки** со две одделенија со седиште во Скопје, и
- (5) **Одделение за финансиски прашања**

III.5 Состојба со човечки ресурси

Државниот инспекторат за животна средина заклучно со 31.12.2022 година брои вкупно 24 вработени, вклучувајќи го директорот на инспекторатот (систематизирани работни места без директор вкупно 53, пополнети работни места вкупно 23 или реализирани работни места од 43%). Врз основа на Правилникот за измена и дополнба на систематизација на работните места кој е одобрен од Министерството за информатичко општество и администрација, од вкупно 40 систематизирани работни места на инспектори, пополнети се вкупно 22 работни места или 55 % реализација на работните места, а од вкупно 13 систематизирани работни места на административни и помошно технички лица, пополнето е само 1 работно место или 7.7 % реализација на работните места.

Во второто полуодие од 2022 година се реализираа јавни огласи за 6 работни места (3 за полмлади инспектори од кои 2 водостопански и 1 за природа и 3 за административни службеници) кои се во финална фаза и се очекува да завршат до крајот на месец јануари 2023 година. Објавени беа интерни огласи за 4 унапредувања, 3 се финализирани на крајот на 2022 година и тоа за 2 Виши инспектори за животна средина-раководители на одделенија 1-Полошки регион и 1-Вардарски и Југоисточен регион и за 1-Инспектор-Советник во Канцеларијата Гостивар, додека 1 интересен оглас сеуште е во тек за Генерален инспектор за животна средина и истиот се очекува да се финализира до крајот на месец јануари 2023 година. Во второто полуодие немаше пензионирања на инспектори, односно пензионирања на останати административни работници.

Табела - Преглед на вкупен број на систематизирани и пополнети работни места во ДИЖС

Ниво	Систематизирани работни места прикажани во 2022 година	Пополнети работни места заклучно со 31-12-2022 со промени во II полуодие 2022 година
Б1	1	
Б2	4	2
Б4	12	3
В1	22	15
В2	3	
В4	8	3
Г1	3	
Вкупно	53	23

Табела - Преглед на бројот на систематизирани и пополнети работни места за инспектори и нивоа по вид - звање

Ниво	Систематизирани работни места прикажани во 2022 година	Пополнети работни места заклучно со 31- 12-2022 со промени во II полугодие 2022 година
B2 – главен инспектор	3	2
B4 – виш инспектор	9	3
B1 – советник инспектор	20	15
B4 – помлад инспектор	6	2
Вкупно	40	22

Табела - Преглед на бројот на инспектори кои вршеа инспекциски надзор, по вид, возраст и звање во период 01.07-31.12.2022 година

Вид	Инспектор за животна средина	Инспектор за природа							Инспектор за води							Вкупно инспектори							
		<30 р.	31-40 р.	41-50 р.	51-60 р.	>60 р.	<30 р.	31-40 р.	41-50 р.	51-60 р.	>60 р.	<30 р.	31-40 р.	41-50 р.	51-60 р.	>60 р.	<30 р.	31-40 р.	41-50 р.	51-60 р.	>60 р.		
Ниво- Звање/Возраст																							
Б1 – генерален инспектор																							
Б2 – главен инспектор				1	1																		
Б3 – пом. главен инспектор																							
Б4 – виш инспектор				1	1	2																	
В1 – советник инспектор		2	4	6	1	13			1	1													
В2 – самостоен инспектор																							
В3 – помошник инспектор																							
В4 – помлад инспектор	1	2	5	8	2	18				1													
Вкупно	1	2	5	8	2	18				1							2	2	1	2	6	11	1
																							21

Во второто полугодие инспекциски надзори во делот на животната средина вкупно 13 (тринадесет) Државни инспектори за животна средина-Советници (B1). Инспекциски надзори во животната средина вршеа и 1 Главен Инспектор за животна средина, 2 виши инспектори (Б4) и 2 помлади инспектора за животна средина (B4). Еден Државен Инспектор за животна средина (Инспектор-Советник В1) поради заминување во странство даде отказ на работното место. Инспекциските надзори во делот за води се реализира со два водостопански инспектори од кои еден Главен Инспектор за води и еден инспектор-советник (B1), додека 1 инспектор-советник (B1) вршеше инспекциски надзори во делот за заштита на природата.

Од вкупниот број на државни инспектори (22), 27% односно 6 се жени, а останатите 16 се мажи.

Наградување и унапредување

Во овој извештаен период, нема наградено и унапредено инспектори, а 1 административен службеник е награден согласно критериумите од донесената Уредба за утврдување на буџетските корисници од централната власт, поблисоките критериуми и начинот на утврдување на висината за остварување на правото на додаток на плата на вработените во буџетските корисници на централната власт (Сл.весник на РСМ бр.292/2021).

Пријавени неправилности

Во извештајниот период не се евидентирани претставки за работата на некој од трите видови инспектори во Државниот инспекторат за животна средина.

Интегритет

Во II - полугодие на 2022 година не е поднесено ниту едно барање за утврдување на дисциплинска одговорност на некој од вработените во Државниот Инспекторат за животна средина.

IV. Инспекциски надзор

Државниот инспекторат за животна средина како појдовни „критериуми за идентификување на субјекти“ се служеше со наодите од извршениот инспекциски надзори во изминатиот период како и регистрите (од областа на животната средина-А-ИСКЗ, Елаборати, отпад, водите и природата) кои се водат во Министерство за животна средина и просторно планирање. Инспекцискиот надзор се заснова според степенот на сложеноста на инспекцискиот надзор, а согласно Одлукута за утврдување на коефициенти на сложеност на инспекцискиот, донесена од страна на директорот на Инспекторатот.

Државните Инспектори за животна средина, своите инспекциски контроли ги вршат врз основа на надлежностите кои произлегуваат од Законот за животната средина, законодавството од областа на управувањето со отпад, квалитет на амбиентниот воздух итн, како и донесените подзаконски акти.

Водостопанските инспектори, постапува согласно одредбите од Законот за води и Законот за утврдување на цените на водните услуги и подзаконските акти од овие два закона, додека Државниот Инспектор за заштита на природата постапуваше согласно Законот за заштита на природата и подзаконските акти од истиот.

Инспекциски надзор. Во периодот јули - декември 2022 година беа планирани **870 инспекциски надзори**, од кои 689 редовни инспекциски надзори, 19 вонредни надзори и 162 контролни инспекциски надзори. Во овој период се реализирани **1.043 инспекциски надзори** од кои 677 редовни, 164 вонредни и 202 контролни инспекциски надзори. Притоа вкупниот план е надминат за вкупно 173 инспекциски надзори, односно за 19,88%. Бројот за планирани односно редовни инспекциски надзори е помал од планираниот за 12 надзори, а е зголемен кај вонредните односно контролните инспекциски надзори.

Утврдени се 202 неправилности/законски повреди за кои се изготвени 211 решенија со које се наредуваат или забрануваат одредени активности, односно се поведени постапки за санкционирање. Цениме дека планирањето на неправилности пред се делува субјективно при изборот на областа на која ќе се акцентира инспекциската мерка и во најголем број на случајеви предвидените откривања и претпоставените инспекциски мерки не се реализираат по дадениот план, односно најголем број на преаземени инспекциски мерки промилегуваат од реализираните вонредните инспекциски надзори. Досегашното искуство кажува дека планирање на неправилности е неефикасно, иако проценката беше извршена врз основа на стекнатата практика при долгогодишното вршење на инспекциски надзор во минатото во областите за кои е надлежен инспекторатот, законската регулатива и сл. изворите на информации и податоци за идентификување на ризичните области досега ги користеше врз основа на вршење на инспекциски надзор, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица, информации од здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, информации од други надлежни инспекторати и сл.

Ако се земе во предвид Годишниот план за работа на Државниот инспекторат за животна средина за 2022 година, во текот на второто полугодие дојде до неизначително намалување на планираните односно редовни инспекциски надзори поради неколку боледувања на Државни инспектори, а за сметка на тоа се зголемен бројот од вонредните и контролни инспекциски надзори, со што овие надзори придонеса за надминување на степенот на реализација.

САНКЦИИ: Од страна на државните инспектори во извештајниот период поднесени се 29 прекришочни санкции.

Правно лице / Физичко лице/ Адреса	Закон и член/	Записник	Спордба	Забелешка	Доставени уплати (доколку е така утврдено со спогодба)

Датум	Датум	Број 20-6064/2 од 19.07.2022	Број 20-6064/3 од 18.08.2022	Постигната е согласност за условно изрекување глоба за сторен прекршок казнив по законот за водите “член 245 став 1 т.11, 17 и 49 и став 2 и став 3 за кој е предвидена глоба од 40.000 евра во денарска противвредност, трошоци на постапка во износ од 250 денари.	Се задолжува ИП Планковица Карбинци заостанатиот надоместок за користење и испуштање на вода да го исплати на 12 еднакви месечни рати смететано од 01.09.2022 година најдоцна до 15-ти во тековниот месец во висина од 345 555,80 ден. за користење и 11863,00 за испуштање на вода.
ЛП Планковица Карбинци 20-6064/1 од 03.08.2022	Член 245 став 1 точка 11, 17 и 49 18.08.2022	Број 20-5790/2 од 24.08.2022	Број 20-5790/3 од 24.08.2022	Постигната е согласност за условно изрекување глоба за сторен прекршок казнив по законот за водите, член 245	Опомена неоточнување со плаќање заради Постигната е согласност за Условно изрекување глоба за сторен прекршок, во рок од една година смететано од 24.08.2022 до 24.08.2023 доколку не се направи
СИНОХИДРО Корпорејшн лимитед. Пекинг- подружница Скопје 20-5790/1 од 17.07.2022	Член 245 став 1 точка 21 од закон за води 24.08.2022				

			стav 1 т.21 за које е предвидена глоба од 180 000 до 200 000 евра во денарска противвредност, трошоци на постапка во износ од 250 денари.	ист или сличен прекршок глобата од 180 000 евра да не биде наплатена, во спротивно доколку во рок од една година се повтори ист или сличен прекршок глобата од 180 000 евра да биде наплатена. Доставена е уплатница од 250ден и полномошно
				Постигната е согласност каде странките се согласија глобата од 90 000 евра во денарска противредност да ја исплатат на 9 девет рати, Да достават уплатница од 250ден и 9 рати од по 10 000 евра
ДПТ "Булмак 2016" Досел Пробиштип подружница рудник Тораница 20-6322/1 од 25.08.2022	Член 212ж ст. 1 точка 3 од Законот за животна средина	Број 20-6322/2 од 25.08.2022	Број 20-6322/3 од 25.08.2022	Постигната е согласност за изрекување глоба за сторен прекршок казнив по законот за животна средина,член 212 став 1 т.3 за кој е предвидена глоба од 180 000 до 200 000 евра во денарска противвредност, која е намалена на 90 000 евра,трошоци на постапка во износ од 250 денари.

			спогодбата во износ од 615 000 денари, на 17.11.2022 година
А.Д Водостопанство на РСМ Подружница Тиквеш бр.20- 6063/1 од 03.08.2022	Број 20-6063/2 од 26.08.2022	Број 20-6063/3 од 26.08.2022	<p>Предлог да се даде од страна на претставниците на правното лице беше да им се даде рок од 45 дена да поднесат барање до МЖСП за проширување на дозволата за водно право со приложени документи согласно член 30 од Законот за водите во насока на внесување на уште една намена за водоснабдување.</p> <p>Предлогот беше прифатен од страна на инспекторот и Комисијата за спогодување</p>

Водовод Куманово со Ц.О Куманово бр.20-6240/1 од12.08.2022	Член 245 став 1 точка 9.17и 49 став 2из	Број20-6240/2 од 26.08.2022	Страните не се согласија за склучување спогодба,постапката продолжува на суд	Представниците на правното лице укажаа дека за првите 2 задолженија од инспекторката кои се однесуваат на барање за заштитни зони и склучување на договор со водостопанство веке имаат праземено активности и за тоа ке ја известат инспекторката како што е наведено во решението во рок од 90 дена.	Инспекторот и Комисијата за спогодување се согласија да ја продолжат седницата по 30 дена со повторно закажување на седницата. На 04.11.2022 продолжена е седницата, но нема склучено спогодба ЗАТВОРЕН ПРЕДМЕТ
---	--	--------------------------------	--	---	--

				Во кој ќе го исплатат сигот заостанат долг.
Комуна Ново село П.О бр.20-5910/1 од 25.07.2022	Член 245 став 1 точка 11.17и 49 став 2 и став 3 18.08.2022	Број 20-5910/2 од 27.09.2022	Број 20-5910/3 од 27.09.2022	Страните се договорија да се склучи спогодба со давање на рок од 6 години да се исплати заостанатиот надоместок од 884 541 Денари започнувајќи од 15 октомври го натаму.
Визиана ДООЕЛ бр.20-6273/1 од 15.08.2022	Член 245 став 1 точка 9.11 и 49 став 2	Број 20-6273/2 од 27.09.2022	Број 20-6273/3 од 07.10.2022	Страните се договорија да се одложи одржувањето на спогодувањето и дополнително да се одреди термин за нејзино одржување. Продолжена е седницата на 07.10.2022 и не е склучена спогодба

<p>ЈП.Комунален Сервис Валандово</p> <p>Бр.20-6408/1</p> <p>Од 22.08.2022</p>	<p>Член 245 став 1 точка 9,11,17 и 49</p> <p>15.08.2022</p>	<p>Број 20-6408/2 од 07.10.2022</p>	<p>Број 20-6408/3 од 07.10.2022</p>	<p>Страните се договорија да се склучи спогодба со давање на рок од 6 години да се исплати</p>	<p>Доставен е доказ за уплата на 1 рат од спогодбата во износ од 21.245.00 денари на 15.11.2022 година.</p>	
				<p>заостанатиот надоместок од 1529 665 денари за користење на вода започнувајќи од 15 ноември па натаму, и секој месец копија од уплатата да се доставува до Комисијата за спогодување.</p> <p>Во однос на останатите мерки кои треба да се спроведат а тоа се</p> <p>-да се поднесе барање со техничка документација за водно право за заштита на вода за населени места кои се во надлежност на субјектот на надзор,</p>		

	<p>-да се поднесе барање со техничка документација за водно право за испуштање на води,</p> <p>-да се изработи елаборат за заштитни зони за донасувавање на одлука за заштитни зони</p> <p>-да се мери количината и квалитетот на зафатената сирова вода од места на зафати,</p> <p>Договорено е истите да се завршат во рок од една година од денот на склучување на оваа спогодба.</p>		
		<p>Број 20-7351/2 од 27.10.2022</p> <p>Страните се договорија да се склучи Спогодба со изрекување на намалена глоба во износ од 38 000</p>	<p>Опомена заради неотпочнување со плакање</p>
Радика резорт Бр.20-7351/1 од 07.10.2022	Член 212-е став 1 точка 18 07.10.2022		

			евра или 2 318 000 во денарска противвредност на 20 еднакви месечни рати започнувајќи од 15 Ноември 2022 година и понатаму тековно секој месец до 15 во месецот.	
ИЗ Лилијана Ѓорѓиева Бр.20-7329/1 ОД 06.10.2022	Член 212-е став 1 точка 18 07.10.2022	Број 20-7329/2 од 27.10.2022 Број 20-7329/3 од 27.10.2022	Двете страни се согласија да се склучи Слугодба со намалена глоба за половина, во износ од 400 евра или 24 600 денари во денарска противвредност на 4 рати.	Доставена уплатница од 250 ден. на 31.10.2022(да се истринта) Доставен е доказ за уплата на 1 рата од спогодбата во износ од 6150 денари,на 11.11.2022 година
ДПТ Михфер ДООЕЛ Скопје Бр.20-7561/1	Член 132 (1) т.14 03.11.2022	Број 20-7561/2 од 03.11.2022 Број 20-7561/3 од 03.11.2022	Постигнатата согласност помеѓу двете страни за намалување на предвидената глоба	Опомена заради неотпочнување со плакање

Од 19.10.2022	<p>до една половина ко што ДПТ “Михфер” ДООЕЛ Скопје, во износ од 18 000 (осумнаесет и лади) евра или 1.107.000,00 (еден милион и сто и седум илјади) денари, во рок од 18 месеци (на осумнаесет еднакви рати започнувајќи од 03.12.2022 година.</p>	<p>Двете страни не се согласија да се склучи Спогодба. <p>Се задолжува инспекторот за животна средина да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен суд во рок од 15 дена.</p> </p>
	<p>ДТ Туш метал отпад ДООЕЛ Скопје Бр.20-7562/1 Од 19.10.2022</p>	<p>Број 20-7562/2 од 08.11.2022</p>

Техномаркет Македонија ДООЕЛ Скопје Бр.20-7978/1 од 14.11.2022	Член 55	Број 20-7978/2 од 23.11.2022 и Број 20-7978/3 од 28.11.2022 и	Продолжување на седницата во понеделник на 28.11.2022 година во 10 часот	ЗАТВОРЕН ПРЕДМЕТ Двете страни не се согласија да се склучи Спогодба. Се задолжува инспекторот за животна средина да поднесе барање за поведување на прекошочна постапка до надлежен суд во рок од 15 дена.
Паком Компани ДООЕЛ Скопје Бр.20-7990/1 од 14.11.2022	Член 55	Број 20-7990/2 од 30.11.2022	Даден е дополнителен рок за доставување на Чаринските декларации за предметниот период од кога ќе се добијат	Треба да се закаже продолжување на седница

			Податоците за извоз од Царинска Управа Комисијата за спогодување ќе закаже продолжување на оваа седница.
Ваго ДОО Студеничани Бр.20-7560/1 од 19.10.2022	Член 132(1) т.14 и член 136 Бр.20-7560/2 од 30.11.2022	Број 20-7560/2 /	Двете страни се согласија да се затвори спроведената постапка без понатамошни дејствија поради не утврдување на сторен прекршок.

Табела 3 Преглед на екупниот број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори според вид во второто полугодие на 2022 година, по региони и општини

Ред.бр	Регион/Општина	Вид на надзор				Бр.надзори	Бр.надзори	Бр.надзори	Бр.надзори	Бр.надзори
		Проверка	Надзор	Надзор	Контрола					
	Вардарски регион	160	31	50	241	48				
1	Велес	38	10	17	65	17				
2	Градско	17	2	3	22					
3	Демир Капија	17	1	5	23	4				

Ред. Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор				Брой на хемпабанти hemperbanth.
		ПЕДОБЕР ha/300	БОНДЕР ha/300	КОНТОР ha/300	БРЪНДИ ha/300	
4	Кавадарци	43	10	8	61	11
5	Лозово	1	1	2	2	1
6	Неготино	19	3	10	32	9
7	Росоман	18	2	2	22	3
8	Свети Николе	3	2	1	6	
9	Чашка	4	1	3	8	3
Источен регион		92	47	47	186	51
10	Берово	9	5	6	20	11
11	Виница	9	4	1	14	5
12	Делчево	8	2	4	14	3
13	Зрновци	1	1	2	2	2
14	Карбинци	2	3	1	6	2
15	Кочани	12	10	10	32	11
16	Македонска Каменица	4	2	6	6	1
17	Пехчево	3		5	8	2
18	Пробиштип	16	3	4	23	5
19	Чешиново-Облешево	2	1	2	5	2
20	Штип	26	16	14	56	7
Югозападен регион		48	11	10	69	8
21	Вевчани	1			1	
22	Дебар	7	1		8	1
23	Дебрца	2			2	
24	Кичево	5	2	1	8	1
25	Македонски Брод	3	1		4	
26	Охрид	21	4	7	32	4
27	Пласница	1			1	
28	Струга	9	2	2	13	2

Ред.бр.	Регион/Општина	Вид на надзор	Брой на халатност		Брой на халатност		Брой на халатност
			Печат	Борбен	Борбен	Печат	
29	Центар Жупа		79	17	30	126	28
	Југоисточен регион						
30	Богданци	12	3	3	18	3	
31	Босилово	3	1	1	5	2	
32	Валандово	5			5	2	
33	Василево	5	1	2	8	3	
34	Гевгелија	16	4	9	29	5	
35	Дојран	9	3	4	16	5	
36	Коче	2		1	3	1	
37	Ново Село	5	1	1	7	1	
38	Радовиш	4		2	6	1	
39	Струмица	18	4	7	29	5	
	Пелагониски регион	55	8	13	76	5	
40	Битола	28	3	9	40	1	
41	Демир Хисар	3	4	2	9	4	
42	Долнени	3			3		
43	Кривоташтани	2			2		
44	Крушево	1	1		2		
45	Могила						
46	Новаци						
47	Прилеп	8		2	10		
48	Ресен	10			10		
	Полошки регион	114	10	20	144	29	
49	Боговинье	7		3	10	4	
50	Брвеница	6	2		8	2	
51	Врапчиште	2			2		
52	Гостивар	37	3	4	44	6	
53	Желино	12	1	3	16	6	

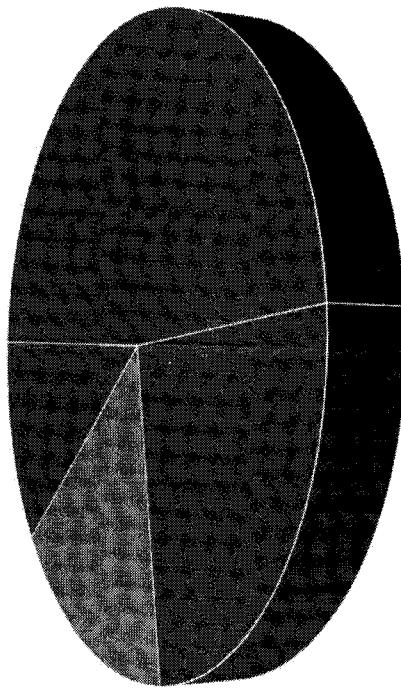
Ред. Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор	Брой на извънредни събития	Брой на халатност	Брой на корупция	Брой на престъпления	Брой на криминални
54	Јегуновце	2			2		
55	Маврово и Ростуша	7	2	2	11	2	
56	Теарце	2		1	3	1	
57	Тетово	39	2	7	48	8	
	Североизточен регион	34	13	15	62	4	
58	Кратово	5		1	6		
59	Крива Паланка	10	4	4	18	1	
60	Куманово	14	5	4	23	2	
61	Липково		1	2	3	1	
62	Ранковце	3	2	2	7		
63	Старо Нагоричане	2	1	2	5		
	Скопски регион	95	27	17	139	29	
64	Аеродром	6			6		
65	Арачиново	2			2		
66	Бутел	2	2		4	1	
67	Гази Баба	20	3		23		
68	Ѓорче Петров	7	2		9		
69	Зелениково						
70	Илинден	3	3	1	7	1	
71	Карпош	11	2	2	15	3	
72	Кисела Вода	12	2	2	16	5	
73	Петровец	3	3	4	10	4	
74	Сарај	4	2	1	7	2	
75	Сопиште		2	1	3	1	
76	Студеничани	1	2	3	6	2	
77	Центар	19	2	3	24	8	
78	Чаир	1	1		2	1	

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор	Брвнро надзорни надзорни
		ПЕДОБЕЗ НАДЗОР	БОНДЕЛ НАДЗОР
79	Чучер-Сандево	4	1
80	Шут Оризари		5
	- ВКУПНО	677	164
			202
			1.043
			202

Инспекторатот во предметниот период постапувал по 8 закони и бројот на реализирани инспекциски надзори по закони е следен:

- ▲ Закон за животната средина.....456,
- ▲ Закон за управување со отпад.....226,
- ▲ Закон за води.....157,
- ▲ Закон за управување со пакување и отпад од пакување.....109,
- ▲ Закон за заштита на природата.....51,
- ▲ Закон за утврдување на цени на водните услуги.....24,
- ▲ Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и отпад.....17
- ▲ Закон за управување со батерии и акумулатори и отпад.....3.
- ▲ и батерии и аккумулятори.....3.

ВТОР ШЕСТМЕСЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЈУЛИ-ДЕКЕМВРИ 2022
-ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОРИ ПО ЗАКОНИ-

* ЖИВОТНА СРЕДИНА * УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД * ВОДИ * ГАЌУВАЊЕ И ОТПАД ОД ГАЌУВАЊЕ

Најмногу надзори се реализирани во вардарскиот, источниот и полошкиот регион, додека најмал број на надзори се евидентирани во североисточниот регион, југозападниот и пелагонискиот регион. Законот за животната средина е закон по кој се вршени најолемниот број на инспекциски надзори во второто полугодие, посебно во делот на индустријата.

Државниот инспекторат за животна средина уште во 2016 година воспостави систем за добивање претставки преку Интернет страницата, а истот е дополнет со добивање претставки преку Фб страницата односно посебна платформа за пријавување-Пријави.

ПРЕТАСВАКИ:

Во вторите 6 месеци од 2022 година остварена е непосредна комуникација со граѓаните по пат на достапните начини на комуникација, Месинцер (55 претставки), по Е-пошта (5 претставки)/Веб-Пријави (12 претставки).

Од вкупно применените 72 претставки, 27 биле наменети за инспекторите во ДИЖС, сите останати 45 претставки се однесувале на постапување на општинските инспекциски служби.

ДИЖС има постапено по сите претставки со теренски инспекциски надзори, самостојно или координирано со овластен инспектор за животна средина од општините. За претставките пристигнати по месинцер или Е-пошта/Веб-Пријави, а кои не биле во надлежност на ДИЖС, барелите се уплатени каде да се обратат (овластен инспектор за животна средина, овластен комунален инспектор или друг надлежен орган на централно ниво).

V. Обука на инспекторите и административните службеници

Во согласност со член 50, став (1) од Законот за инспекциски надзор, директорот на Државниот инспекторат за животна средина, донесе Годишен план за индивидуално стручно усвршување и обука на секој инспектор за 2022 година, како и Годишен план за генерички обуки на административните службеници за 2022 година. Кај сите учесници дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и на основи.

Во второто полугодие на 2022 година согласно Годишната програма за работа, ДИЖС вршеше континуиран професионален развој на Државните инспектори и другиот стручно-административен кадар преку спроведување на систем и програма за професионален развој на вработените односно, унапредување на знаењата и способностите со цел, квалитетно и ефикасно вршење на инспекцискиот надзор што е во согласност со стратегијата за понатамошно развиување на инспекцискиот систем во Република С.Македонија и добрата европска пракса.

Врз основа на Годишните Програми за генерички обуки за државните инспектори во ДИЖС, односно генерички обуки за административните, државните инспектори во Државниот инспекторат за животна средина за 2022 година обуките ги реализираше второто полугодие преку е-обука односно платформата за генерички обуки на Инспекцискиот Совет.

Во второто полугодие од 2022 година беа реализирани генерички обуки за државните инспектори, обуки за административните службеници согласно годишниот план, како и обуки во однос на применетата на новиот Закон за инспекциски надзор во животната средина за 4 плански региони во соработка со ЗЕЛС и обуки во областа на борба со еколошкиот криминал во соработка со ЕВРОПОЛ.

Административните службеници реализираа 3 е-обуки и тоа:Постигнување резултати, Комуникациски вештини и Управување и развој.

Сите државни инспектори од Државниот инспекторат за животна средина и административците имаат континуирани специјализирани обуки за материјалните закони по системот на е-обуки, области: животна средина, заштита на природата, водостопанство, односно сите закони за кои се надлежни од овие три области, финансиско и останато административно-канцелариско работење.

VI. Буџет и финансирање

Со средствата од буџетските ставки се врши редовно сервисирање на надоместоци за канцеларии во и надвор од Скопје (струја, вода, џубретарина, наем, загревање), потоа регистрација и сервис на службените моторни возила, надомест за гориво, услуги за мобилна телефонија и интернет, ИКТ одржување, редовен систематски преглед и осигурување на сите вработени и возилата, набавка на средства за работа (нови записници за констатација, службени легитимации, деловодници, итн), останати потреби на Инспекторатот во однос на ангажирање акредитирана лабораторија за мерување на емисии во воздух и вода, набавка на заштитна опрема, итн. Во 2022 година не е одобрена набавка на мебел, односно возила за реализација на службените задачи.

Пregледот за реализација на Буџетот на државниот инспекторат за животна средина за второто полугодие во 2022 година е поместен на сликата подолу.

Во основа буџетот во втората половина на 2022 година ги задоволи потребите за функционирање на Инспекторатот.

Табела – Реализација на Буџет на ДИЖС за второ полугодие од 2022 година

Раздел	Поставка	Реализирано
12102 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	401 Основни плати	6,248,462.00
12102 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	402 Придонеси за социјално	2,418,425.00
12102 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	404 Надоместоци	216,000.00
12102 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	420 Патни и дневни расходи	272,018.00
12102 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	421 Комунални услуги, греење,	1,302,414.00

12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	423	Материали и ситен инвентар	143,553.00
12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	424	Поправки и тековно одржување	587,726.00
12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	425	Договорни услуги	5,804,407.00
12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	426	Други тековни расходи	221,979.00
12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	464	Разни трансфери	291,305.00
12102	ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА	480	Купување на опрема и машини	1,097,513.00
				18,603,802.00

VII. Меѓународна соработка

Меѓународната соработка и активност на ДИЖС е посебно ~~најголема година~~ ~~наназад и е~~ ~~секојдневното рабо~~ ~~тво на~~ ~~Инспекторатот.~~

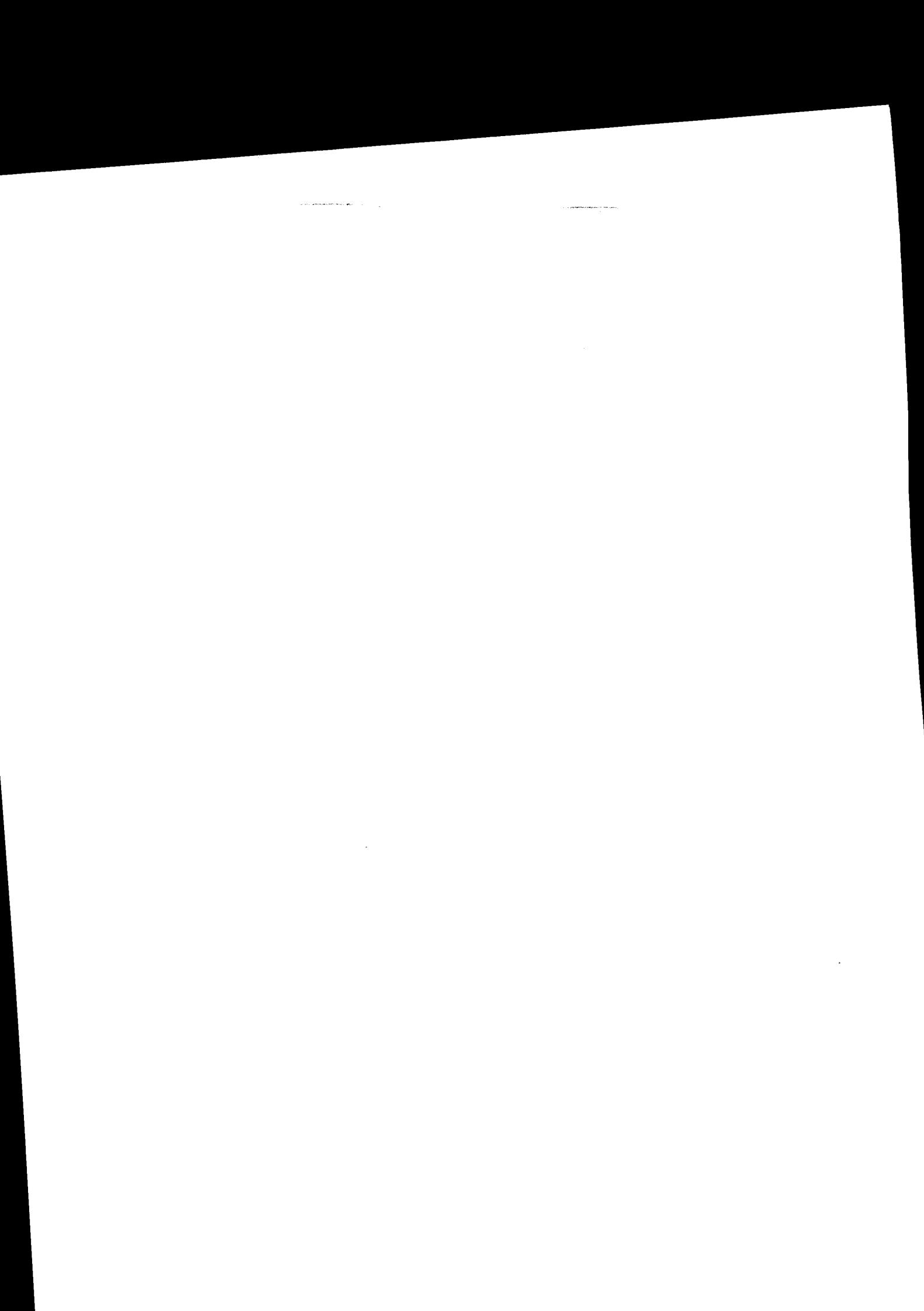
Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции. Државниот инспекторат за животна средина со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот:

- Планирање и координација во врска со реализацијата и мониторинг на НПАА во делот на инспекторатот и учество во работни групи во НПАА на поглавјето: 27. Животна средина и клима (континуиран процес)
- Учество во работните состаноци на Подкомитетот Брисел-Скопје кој се однесува за животна средина, енергетика, транспорт во делот за спроведување на законодавството.(Припрема на одговорите по извештајот и заклучоците од состанокот одржан во 2022 година, за Подкомитетот во март 2023 година)
- Учество во работните состаноци во Европската Мрежа на Обвинители за животна средина заедно со Здружението на јавни обвинители на Република Северна Македонија, како и соработката со Интерпол и Европол-Мрежата за сузбивање на Криминалот во животната средина со крајна цел континуирано административно зајакнување на институциите во нашата држава, оперативни активности согласно европската мулти-функционалната платформа за ризици од криминалот (делот за животна средина) ЕМРАСТ на Европол и реализација на две оперативни активности во делот на отпад и природа.
- Учество на настани од проекти организирани од IMPEL Мрежата на Инспектори за животна средина од ЕУ, каде сме полноправен член од мај 2006 година, со цел зајакнување на капацитетот за ефикасно спроведување на законодавството од областа на животната средина (детален опис во делот за проекти).

Настани во РСМ организирани од страна на Центарот за правни истражувања и анализи во рамки на Работната Група за процесирање кривични дела од областа на животна средина(ekoloskapravda.mk), останати настани од други проекти, конференции, дебати, панел дискусији по закони и сл., размена на информации за активности реализирани претходно и планови за иднина, како и дискусији за моментни состојби со животна средина сврзани со инспекцискиот надзор.(ДИЖС учествуваше на годишен работен состанок на Платформата Еколошка Правда, во координација на ЦПИА и МАНУ). ДИЖС бележи учества (онлајн) на повеќе настани ТAIEX во рамки на Мрежата за животна средина за земјите од Западен Балкан, во делот за заштита на природата-екосистемски услуги, управување со отпад, како и индустриско загадување.

VIII. Други активности на инспекциската служба

VIII.1. Начело на транспарентност и јавност

VII. Меѓународна соработка

Меѓународната соработка и активност на ДИЖС е посебно нагласена години наназад и е мошне важна при секојдневното работење на Инспекторатот.

Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции. Државниот инспекторат за животна средина со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот:

- Планирање и координација во врска со реализацијата и мониторинг на НПАА во делот на инспекторатот и учество во работни групи во НПАА на поглавјето: 27. Животна средина и клима (континуиран процес)
- Учество во работните состаноци на Подкомитетот Брисел-Скопје кој се однесува за животна средина, енергетика, транспорт во делот за спроведување на законодавството.(Припрема на одговорите по извештајот и заклучоците од состанокот одржан во 2022 година, за Подкомитетот во март 2023 година)
- Учество во работните состаноци во Европската Мрежа на Обвинители за животна средина заедно со Здружението на јавни обвинители на Република Северна Македонија, како и соработката со Интерпол и Европол-Мрежата за сузбијање на Криминалот во животната средина со крајна цел континуирано административно зајакнување на институциите во нашата држава, оперативни активности согласно европската мулти-функционалната платформа за ризици од криминалот (делот за животна средина) ЕМРАСТ на Европол и реализација на две оперативни активности во делот на отпад и природа.
- Учество на настани од проекти организирани од IMPEL Мрежата на Инспектори за животна средина од ЕУ, каде сме полноправен член од мај 2006 година, со цел зајакнување на капацитетот за ефикасно спроведување на законодавството од областа на животната средина (детален опис во делот за проекти).

Настани во РСМ организирани од страна на Центарот за правни истражувања и анализи во рамки на Работната Група за процесирање кривични дела од областа на животна средина(ekoloskapravda.mk), останати настани од други проекти, конференции, дебати, панел дискусији по закони и сл., размена на информации за активности реализирани претходно и планови за иднина, како и дискусији за моментни состојби со животна средина сврзани со инспекцискиот надзор.(ДИЖС учествуваше на годишен работен состанок на Платформата Еколошка Правда, во координација на ЦПИА и МАНУ). ДИЖС бележи учества (онлајн) на повеќе настани ТAIEX во рамки на Мрежата за животна средина за земјите од Западен Балкан, во делот за заштита на природата-екосистемски услуги, управување со отпад, како и индустриско загадување.

VIII. Други активности на инспекциската служба

VIII.1. Начело на транспарентност и јавност

При вршење на работите Инспекторатот ги почитува начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон. На барање на заинтересираните правни и физички лица Инспекторатот е

должен да ги достави сите неопходни информации кои би можеле да им бидат од корист, а кои се однесуваат на општата безбедност на крајните корисници и ризикот по животот и здравјето на луѓето и животните, освен информациите за кои со закон не е дозволен пристап.

Државниот инспекторат за животна средина ја одржува својата официјалната фејсбук страна¹, на која граѓаните можат да се информираат за тековното работење на Инспекторатот, преку отворена и конструктивна комуникација, да ги споделуваат своите коментари, идеи и прашања. Оваа страна има за цел навремено и транспарентно да ги информира граѓаните за активностите на Државен инспекторат за животна средина и за корисните информации и услуги кои ги обезбедува институцијата за граѓаните.

На фејсбук страницата во предметниот период се објавени повеќе од стотина објави.

VIII.2. Односи со медиуми

Државниот инспекторат за животна средина во текот на второто полугодие 2022 година одржа една прес-конференција, средба со медиумите со цел информирање за периодични активности кои се предмет на интерес на медиумите и јавноста.

Воедно од страна на инспекторатот редовно се доставувани соопштенија до медиумите и истите се публикувани во дневните информативни изданија како и на повеќе интернет портали, а објавени се десетици изјави во врска со актуелни состојби за инспекциските надзори во сите три области, животна средина, водостопанство и природа.

VIII.3. Интернет страница

Информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за животна средина во електронска форма на граѓаните им се достапни на страната <http://www.sei.gov.mk>.

Оваа страна има за цел навремено и транспарентно да ги информира граѓаните за активностите на Државен инспекторат за животна средина и за корисните информации и услуги кои ги обезбедува институцијата за граѓаните.

Во текот на второто полугодие се објавени Прв 6-месечен Извештај за работата на ДИЖС за 2022 година, Годишен План за спречување на корупција за 2023 година, Годишен План за работа на ДИЖС за 2023 година.

VIII.4. Соработка со други инспекциски служби и државни институции

Државниот инспекторат за животна средина заради широкиот спектар на разнородни законски овластувања и надлежности при своето работење соработува со следните институции: Царинска управа на Република Северна Македонија, Министерство за внатрешни работи - МВР, Национален координативен центар за гранично управување - НКЦГУ, Агенција за храна и ветеринарство - АХВ, Централен регистар на Република Северна Македонија, Управа за јавни приходи - УЈП, Државен управен инспекторат, Државен инспекторат за градежништво и

¹<https://m.facebook.com/%D0%94%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD-%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0-Inspektorati-Shtet%C3%A8ror-i-Mjedisit-105140678120971/>

урбанизам-ДИГУ, Државен инспекторат за земјоделство, Државен Санитарен и здравствен инспекторат...АВРМ-Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Управа за финансиска полиција, Здруженија на јавни обвинители и судии на РСМ и др.

Инспекторатот имаше соработка со МВР-Полиција, Одделот за Европол и Бирото за Јавна Безбедност како и Царинската Управа во делот на реализација на оперативни активности во борбата со криминалот во животната средина и Националната стратегија за процена на ризици од организиран криминал (област еколошки криминал).

VIII.5. Соработка со бизнис заедницата и граѓански здруженија

Државниот инспекторат за животна средина продолжи со соработката со голем број на граѓански здруженија и невладини организации во второто полугодие на 2022 година, со градење партнерски однос се со цел подобрување на состојбата со животната средина.

Инспекторатот продолжи да гради партнерски однос и со бизнис заедницата со подобрување на работењето на бизнисите преку директна комуникација со истите и спроведување на законските одредби од областа на животната средина и условите од управните акти (дозволи, елаборати...), учество на состаноци во рамки на Програмата за Зелен развој-UNDP Македонија.

Во соработка со ЗЕЛС во текот на месец септември се преостанатите 2 од планираниите вкупно 4 работилници за презентација на новиот Закон за инспекциски надзор во животната средина и обврските кои произлегуваат од истиот, со Вардарскиот и Југоисточниот регион, односно со Пелагонискиот и Југозападниот регион со присуство на претставници на ДИЖС и МЖСПП.

Учество на работилници и настани за младинско учество, дигитализација на процесите во државната управа, заштита на лични податоци, интегритет и транспаретност.

Учество на панел дискусија Медиски Фестивал за животна средина, Организација на ПИНА.

VIII.6. Соработка со образовни и научни институции

Државниот инспекторат за животна средина е во континуирана соработка со образовните и научните институции од областа на животната средина, шумарството, земјоделството, природните и техничките науки како што се Македонската Академија на Науките и Уметностите-МАНУ, Шумарскиот Факултет, Скопје, Факултетот за безбедност, Скопје-во делот на обука за студентите во рамки на предметот за **Еколошки Криминал кај Проф.Д-р Марина Малиш-Саздовска**, Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје-во рамки на проектот Балкандетокслајф за труење на диви животни, Универзитетот Гоце Делчев, Штип, МИТ Универзитет, Скопје, Технолошко-Металуршки факултет, Скопје, ПМФ, Скопје и други.

VIII.7. Проекти

Со проектите финансиирани од Европската Унија преку инструментот за претпристапна помош-IPA, се овозможи подобрување на системите за анализа на ризик како и проценка на ефективноста на работењето на инспекциските служби преку изработените: прирачници, протоколи, стандардни оперативни процедури.

Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, ќе се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор. Заложбата на Државниот инспекторат за животна средина за навремено, квалитетно, ефикасно вршење на инспекциските надзори со цел почитување на законските прописи продолжи и во втората половина на 2022 година.

Дел од настаните во втората половина од 2022 година се одвиваат преку интернет апликации.

Проекти во рамки на Кластерите од Европската Мрежа на Инспекторатите за животна средина IMPEL континуирано, сите детали за настаните се поместени на следниот линк <https://www.impel.eu/projects/>

- Градење капацитети и тренинг за инспекторите за животна средина
- Поддршка за реализација на примената на Директивата за Индустриски Емисии
- Серија на семинари “Лекции научени од индустриски несреќи”
- Инспекции во животната средина во индустриски инсталации согласно Директивата за индустриски емисии
- Методологија за процена на ризик
- Транспорт на отпад во прекуграничен контекст и Меѓународна Конференција
- Борба со илегалното убивање на птици
- Директивите за птици и живеалишта, трендови
- Генерална Асамблеа на Мрежата и состанок на Националните Координатори, декември, домаќин Р.Чешка.

Соработка со регулаторни институции од Европа во рамки на Проектот EU-Twix (*зелени царини*) во рамки на секојдневна размена на податоци сврзани со прекугранична трговија со заштитени видови на флора и фауна, CITES Конвенција. Одржана обука за ЕУ-TWIX алатката за размена на податоци.

БалканДетокСлајф ЕУ Проект за спречување на труење на дивите животни. Учество на напреден курс, октомври во Севиља Шпанија во рамки на Академија за кривични дела во животната средина против труење на диви животни (Тимот беше составен од претставници на ДИЖС, АХВ и Факултетот за ветеринарна медицина при УКИМ, Скопје).

Европол, Европска Мрежа на Полициите, Платформа “EMPACT”-Повеќефункционална Платформа за ризици од криминалот, дел за животна средина (септември), учество на состанок во седиштето на ЕВРОПОЛ во Хаг, Холандија за изготвување на Годишниот План за учество во оперативните активности на платформата EMPACT во подлоглавјето за Еколошки криминал.

Учество на тематска работилница за криминал во животната средина и културно наследство во Тренинг Центарот на Полицијата во Идризово, во организација на МВР и Италијанските Карабињери

Проект за ремедијација на мала депонија со линдан во поранешна фабрика ОХИС, Скопје. ДИЖС вршеше редовни инспекциски надзори, а во рамките на проектот ДИЖС со свои претставници учествуваше во делот на вршење инспекциски надзори и процедури за ремедијација. Завршен настан, декември Скопје.

Реализирано учество на ТAIEX работилница за отпад и локален развој.

ДИЖС заедно со Секторот за IPA (инструментот за предпристапна помош) и Делегацијата на ЕУ во РСМ финализираше со припрема на нов ЕУ Твининг Проект кој е планиран за 2023 година септември, со траење од 21+3 месеци и вредност од 1 милион евра. Истиот на почетокот на месец декември е одобрен од страна на Делегацијата на ЕУ, во тек е изготвување на Проектниот документ.

СЛОБОДЕН ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР:

Во текот на вторите месеци се примени 3 барања за слободен пристап до информации од јавен карактер, 3 се одговорени целосно, сите се во законскиот рок, без дополнување на одговорите односно жалба по истите до Агенцијата за слободен пристап до информации од јавен карактер.

IX. Заклучоци и препораки

Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор. Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, придонесот кон остварување на зацртаните цели и планови во поглед на годишната програма за работа на институцијата и покажа посветеноста и ангажираноста во планирањето и остварувањето на резултатите, работната етика и дисциплина.

Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, придонесот кон остварување на зацртаните цели и планови во поглед на годишниот план за работа на институцијата и покажа посветеност и ангажираност во планирањето и остварувањето на резултатите, работната етика и дисциплина.

Државниот инспекторат за животна средина, во извештајниот период, внимаваше да не се наруши редовното и нормалното функционирање на институцијата и динамиката на вршење на инспекциските надзори ја прилагоди на состојбата според ресурсите, се со цел да се одговори на работните задачи и доследно и навремено спроведување на обврските на инспекторатот во врска со законите кои се во негова надлежност.

Препораки за решавање на проблемите со кои се соочува инспекциската служба и неможност за преземање на мерки по законите се следните:

-Усвојувањето на Законот за инспекцискиот надзор во животната средина во април 2022 година е од големо значење за иднината на инспекцискиот систем во животната средина во РСМ. Главна причина поради која се пристапи кон изработка на нов закон беше потребата од координирано повеќегодишно планирање на инспекцискиот надзор на централно и локално ниво, кое ќе ги следи долгочните стратешките цели и приоритети предвидени во стратешките документи од областа на животната средина, како и планирање на инспекцискиот надзор во согласност со воспоставени критериуми за процена на ризик врз животната средина.

Со донесувањето на Законот за инспекциски надзор во животната средина ќе се овозможи воспоставување на повеќегодишно планирање на инспекцијата во животната средина во согласност со целите и приоритетите дефинирани во стратешките документи, што ќе се обезбеди преку донесување на повеќегодишен план за инспекција во животната средина, како и донесување на единствената програма за инспекција во животната средина во согласност со воспоставени критериуми за процена на ризикот врз животната средина. Интензивирање на припремниот процес и обврските кои произлегуваат од законот за навремено и ефикасно спроведување на законот

-Започнување со работа и спроведување на дигиталната платформа „Е-инспектор“ - електронскиот систем за инспекциски надзор, која ќе нуди подобро планирање и менаџирање на ризикот на инспекцискиот надзор и подобрена ефикасност, транспарентност и одговорност во работата на инспекторите (одржан информативен состанок во декември 2022 година, вклучување на ДИЖС согласно агендана од месец април 2023 година).

-Воведувањето на единствен електронски регистар-База на податоци која ќе се полни тековно со потребните информации, со која нема дополнително да се задолжува инспекторот да доставува извештаи и планови.

-Набавка на возила за спроведување на инспекциски надзор и решавање на проблемот со канцелариски простор на централата на ДИЖС во Скопје

-Потреба за отпочнување на процес на воведување на меѓународниот стандард ISO 9001:2015 Системи за менаџмент со квалитет.

-За ефективно и ефикасно спроведување на промените кои произлегуваат од законите по кои постапуваат инспекторите, потребно е единствен систем за обуки и стручно усовршување на инспекторите, кој ќе се спроведуваат врз основа на соодветно развиена Стратегија, која ќе биде основа за развој на соодветни и структурирани програми за обука, кои ќе се спроведуваат континуирано, преку софтверско решение за е-обуки.

-Изработка на комуникациска стратегија за промовирање на активностите и улогата на инспекциските служби во РСМ.

Заложбата на Државниот инспекторат за животна средина за навремено, квалитетно, ефикасно вршење на инспекциските надзори со цел почитување на законските прописи ќе продолжи.

Изработил во име на ДИЖС:
Дарко Блинков, Раководител на Одделение